

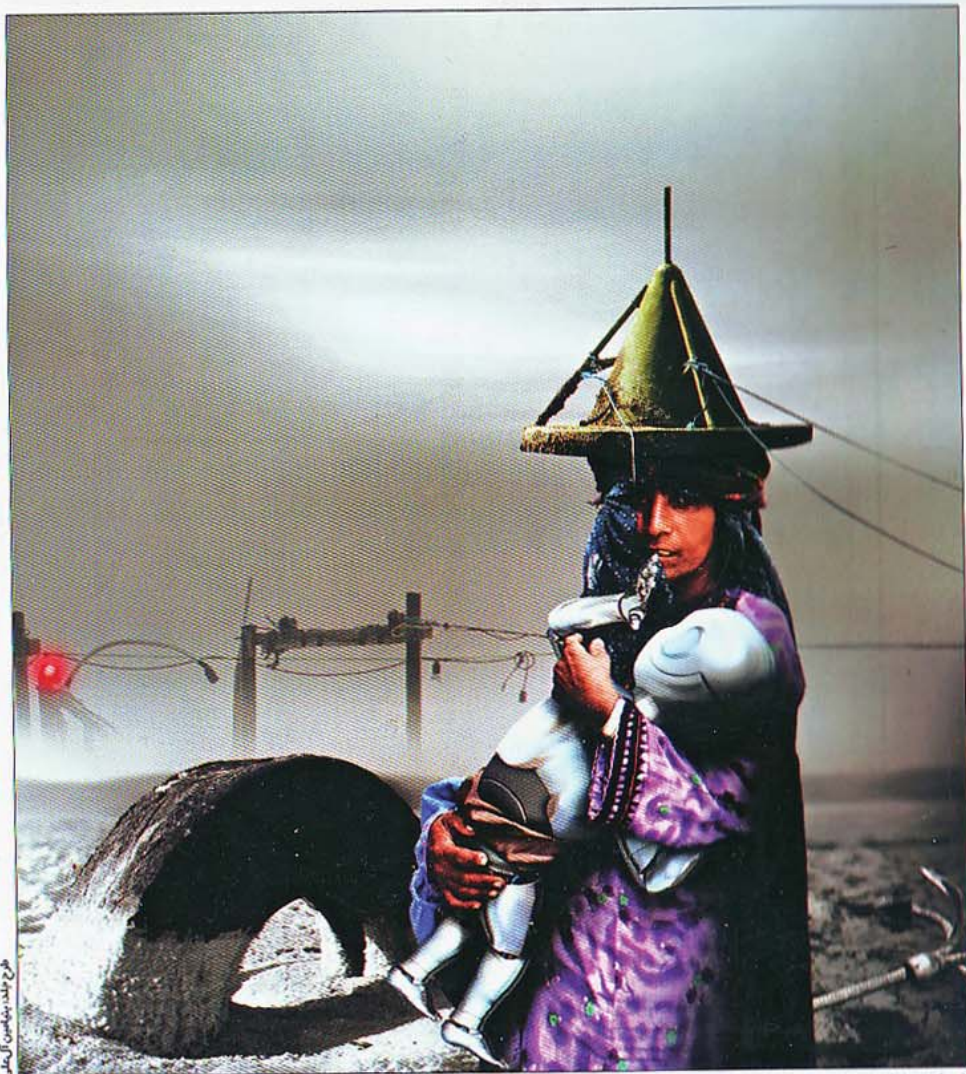

وپر علمه تخیلے

داستان

۱۲۴
شماره صد و بیست و چهار
۱۸۸ صفحه • ۳۵۰۰۰ تومان

ایرج فاضل بخشایشی ، محمد فصاح ، ویدا اسلامیہ ، ہادی تقی زاده ، پیمان اسماعیلیان ، سعید سیمرغ
نوبہ فرخی ، فاطمہ زندہ بودی ، نفیسنہ مرادی ، مریم فیروزی ، ناصر حافظی مطلق ، طیبہ رسول زاده
بہزاد باباخانی ، کریم بارزی ، سلمان اسماعیلیان ، بابک توانایی ، فرناوش رضایی درچی ، معین شرفایی
سنارہ قرہ باغ نژاد ، آرزاک اسیموف ، فردریک پل ، برائیس دی ، جف لماریر ، پردی ہیبتگ

فرح ہند، پشیمان آگینک

کاری کہ می خواہم انجام دهم، فقط حس انتقام جویی مرا سیراب می کند، انتقام از چیزی کہ جان میلیاردہا جاروئی را گرفت و همه چیز را نابود کرد.

اسنوا تضمین می کند حمل و نصب همزمان و رایگان ۲۴ ماه ضمانت واقعی

داستان

۱۲۴

باشگاه	
داستانک علمی تخیلی: گریستن آهنین	۱۰۸
عکسنوشت: سفینه	۱۱۴
کارگاه	
تجربه‌ی نوشتن: تارف پنتی‌پل و قاشق‌های آشپزخانه	۱۲۲
نقد کتاب: سفر پرماجرا	۱۲۸
جستار: چگونه به آدم‌فضایی‌ها بفهمانیم افسرده هستیم	۱۳۶
نقد: ادبیات ایده‌ها	۱۴۴
تحلیل: کلمات نه‌چندان معروف	۱۵۰
پایان خوش	
کمیک استریپ: فرودگر	۱۶۰
نوادر: ماشین بزرگ	۱۷۰
سرزمین بوکتاب: صندوق‌آر منتخبات	۱۷۴
ضد و نقیض: جادوگر شهر اوز و چند داستان دیگر	۱۷۶
دیونامه: آزی سپهسالار	۱۸۲
برگزیدگان فراخوان «داستانک علمی تخیلی»	
برگزیدگان فراخوان عکسنوشت	
هادی تقی‌زاده	
فرنوش رضایی دَرَجی	
ناصر حافظی مطلق	
مریم فیروزی	
بردی هینگ / آیدا میر	
جف لمایر / سلمان اسماعیلیان	
یهزاد باباخانی	
کریم بارزی	
طیبه رسول‌زاده	
بابک توانایی	

در آستانه	
روایت زندگی	
یاد: تو در لوس گاتوس نیستی	۳۴
پدر بزرگ: لاوان	۳۸
مادربزرگ: ورد را بخوان	۴۴
داستان علمی تخیلی	
من آخرین هستم	۵۰
برخورد نزدیک در مرز دو جهان	۵۸
شور زندگی	۶۶
می‌اندیشی گر چه نیستی	۸۰
تبعید به جهنم	۸۸
ساعت چهار	۹۴
ماموریت مرگبار فینیاس اسنودگرس	۱۰۰
نفیسه مرادی	
معین شرفائی	
فاطمه زنده‌بودی	
محمد قصاع	
ایرج فاضل بخششی	
پیمان اسماعیلیان	
نوید فرخی	
ایزاک آسیمواف / ستاره قره‌باغ‌نژاد	
پرایس دی / ویدا اسلامیه	
فردریک پل / سعید سیمرغ	

۱۵۰

۱۲۲

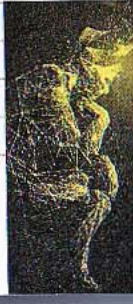
۱۰۸

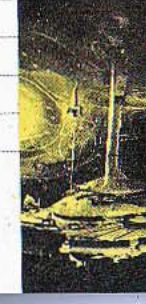
۱۰۰

۸۰

۵۸

۵۰

۴۴

ایزاک آسیموف

تعبید به جهنم ص ۸۸

۱۹۲۰، پتروویچی؛ ۱۹۹۲، بروکلین. نویسنده‌ی داستان‌های علمی‌تخیلی روس‌تبار آمریکایی. او حدود ۵۰۰ کتاب منتشر کرده است که از مشهورترین‌هایش مجموعه‌های «ربات»، «امپراتوری کهکشانی» و «بنیاد» است.

ویدا اسلامی

ترجمه‌ی ساعت چهار ص ۹۴

۱۳۴۶، تهران. مترجم. ارغ‌التحصیل رشته مترجمی زبان انگلیسی و مترجم آثار گوناگون از جمله سری کتب موفق و پر فروش هری پاتر (و سایر آثار جی.کی. رولینگ).

پیمان اسماعیلیان

شور زندگی ص ۶۶

۱۳۴۲، تهران. مترجم. فوق‌لیسانس علوم راهبردی، نویسنده، مترجم و ویراستار داستان‌های علمی-تخیلی و فانتزی، مترجم آثاری همچون سری بنیاد، وقایع‌نگاری نارنیا، دریای زمین در سه دهه گذشته.

سلمان اسماعیلیان

ترجمه‌ی فرودگر ص ۱۶۰

۱۳۷۹، تهران. دانشجوی رشته‌ی مهندسی صنایع، فعال در حوزه مانگا، ماهوا و پی‌نما.

مترجم آثار در این ژانرها.

بهزاد باباخانی

ماشین بزرگ ص ۱۷۰

۱۳۶۰، تهران. داستان‌نویس. کارشناس مهندسی تکنولوژی نساجی. اولین تجربه‌ی هنری‌اش ساخت فیلم کوتاه در سال ۱۳۸۲ بوده است. از او مجموعه داستانی با نام «ملاقات با خانم دوبلور» در نشر افق منتشر شده است. این مجموعه برگزیده‌ی جشنواره‌ی داستان کاشان بوده است. همچنین ستون طنز «بهار خند» در روزنامه‌ی بهار از جمله فعالیت‌های اوست.

کریم بارزی

صندوقار منتخبات ص ۱۷۴

۱۳۵۱، لردگان. نقاش، تصویرگر، کارتون‌نویس و نویسنده. فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد تصویرسازی. حضور در جشنواره‌های ملی و بین‌المللی و همچنین برگزاری نمایشگاه‌های انفرادی و گروهی کارتون و تصویرسازی را در کارنامه دارد.

فردریک پل

ماموریت مرگبار فینیاس اسنودنبرگ

ص ۱۰۰

۱۹۱۹، نیویورک؛ ۲۰۱۳، ایلینویز. نویسنده‌ی

آمریکایی آثار علمی‌تخیلی. او بیش از ۷۵ سال به نویسندگی پرداخت و موفق به دریافت جوایز بسیاری همچون نیولا، هوگو، لوکس و جایزه‌ی یادبود جان دبلیو کمپل شد. انجمن نویسندگان علمی‌تخیلی آمریکا در سال ۱۹۹۳ او را دوازدهمین برنده جایزه‌ی یادبود دیمون نایت اعلام کرد. از جمله آثار مهم او «دروازه» و «فراسوی افق رویداد آبی» است.

هادی تقی‌زاده

تارف پنتی‌پل و قاشق‌های آشپزخانه

ص ۱۲۲

۱۳۴۹، مشهد. نویسنده. نخستین مجموعه داستانش با نام «رساله بازگشت یا انتقام سیمه‌ئون» در سال ۱۳۷۷ منتشر شد. تاکنون مجموعه داستان‌های «شکار فرشتگان»، «فشار آب بر دنیای عجیب دلکو»، «باواریا» و رمان‌های «شب‌به‌خیر سلطان»، «گراف‌گره» و «الفبای لازاروس» از او منتشر شده است.

بابک توانایی

آزی سپهسالار ص ۱۸۲

۱۳۶۷، مشهد. پژوهشگر اسطوره‌شناسی، طراح، منتقد هنری و مدرس دانشگاه. کارشناس ارشد هنرهای تصویری و تجسمی

از دانشگاه هنر تهران. آثار او در زمینه‌ی طراحی و نقاشی برگزیده‌ی جشنواره‌های مختلف بوده است.

ناصر حافظی مطلق

چگونه به آدم فضایی‌ها بفهمانیم...

ص ۱۳۶

۱۳۵۹، مشهد. فوق‌لیسانس مهندسی پزشکی گرایش بیوالکترونیک، نویسنده و مترجم آثار علمی و علمی-تخیلی از جمله تختستان و گویستان، چنین گفت یسوعا، مقدمه‌ای بر مهندسی پزشکی، ابزار دقیق اندازه‌گیری الکترونیکی و...

پرایس دی

ساعت چهار ص ۹۴

۱۹۰۷، ۱۹۷۸؛ تگزاس. نویسنده و روزنامه‌نگار. برنده‌ی جایزه‌ی پولیتزر، نویسنده‌ی کتاب اسپیلوی و داستان‌های محبوب هیچکاک بخش دوم.

طیبه رسول‌زاده

جادوگر شهر اوز و چندداستان دیگر ص ۱۷۶

۱۳۶۴، کاشان. طنزنویس و روزنامه‌نگار. دانش‌آموخته و مدرس علوم اجتماعی. او همکاری‌های مستمری در حوزه‌ی طنزنویسی با نشریاتی مانند «ایران»، «بهار»،

پیمان اسماعیلیان

ایزاک آسیموف

ابرج فاضل بختی

طیبه رسول‌زاده

هادی تقی‌زاده

بابک توانایی

جستاری درباره‌ی جنبش موج نو در ادبیات داستانی علمی

چگونه به آدم فضایی‌ها بفهمانیم افسرده هستیم؟

ناصر حافظی مطلق

تمدن فاصله‌ای است که انسان بین خویش و فضولاتش قرار داده است.

برایان آلدیس

در یک نگاه کلان و کل‌گرا می‌توان ادبیات را به‌مثابه باز نمود انسان و جامعه‌ی انسانی، سزاوار نامیده شدن به‌عنوان فرا تحلیلی از تمدن بشری در اعصار متفاوت دانست و بی‌شک اگر روزی یک تمدن فضایی هوشمند به زمین بیاید و از بد ماجرا دیگر انسانی در کار نباشد، متخصصان آن تمدن ابتدا باید وظیفه‌ی خطیر بازشناسی این تمدن منقرض را با روانکاوی و جامعه‌کاوی ادبیاتش آغاز نمایند و این واکاوی فرآیندی طولانی و پراز فراز و نشیب خواهد بود.

آنان خیلی سریع خواهند فهمید که با تمدنی روبرو هستند که توان ساخت مفاهیم بین‌الاذهانی پیچیده‌ای داشته و هنر زبانشناسی‌اش در

پدیده‌های نوظهوری مانند موشک‌های دوربرد، تسلیحات و فناوری اتمی، رادار، دستاوردهای مخابراتی و ارتباطی و... از سوی دیگر، و ترکیب این موارد با تخیل بی‌پایان نویسندگان مبتکر و خلاق دهه‌های چهل و پنجاه میلادی، دوران طلایی ادبیات علمی-تخیلی را رقم زد. دیگر جایی برای آثار دوره‌ی پالپ وجود نداشت. تلاش در جهت تأکید دقیق بر عنصر علم و کوشش برای پرهیز از حتی کوچک‌ترین انحراف غیر علمی (آنچه علمی-تخیلی سخت خوانده می‌شود)، سیر خطی ماجرای داستانی، قهرمان‌های شکست‌ناپذیر اپراهای فضایی، گمانه‌زنی‌های ریات‌های آینده، فتح سیارات دور دست و مواردی از این‌گونه، اقبال عمومی و بی‌سابقه‌ای برای نویسندگان ادبیات داستانی علمی و آثارشان به بار آورد و لقب "دوران طلایی" برآمده از همین اقبال است. این دوران و نویسندگان بزرگ آن زمینه‌ساز علاقه‌مندی بسیاری از جهانیان به ادبیات علمی-تخیلی بود و همچنان بسیاری از آثار شاخص آن در کتابخانه‌های مردم سراسر جهان به چشم می‌خورد.

اما جهان واقع و پیشامدهای روی زمین همواره بر منوال خوش‌بینی‌های خطی قهرمان‌های داستانی همیشه‌پیروز در پهنه‌ی فضا پیش نمی‌رفت. دهه‌ی شصت و هفتاد میلادی و جنبش‌ها و انفجارهای اجتماعی روزمره در گوشه و کنار جهان نوع دیگری از ماجراجویی را در ذهن پیشروان ادبیات علمی-تخیلی برمی‌انگیخت و این نبرد جدید بیشتر از این که در اعماق کهکشان و تحلیل مغز تکنولوژی یک روایت‌ها باشد، به دنیای روان‌شناسانه‌ی درون ذهن و جهان جامعه‌شناسانه‌ی بطن جوامع آشوبناک انسانی اختصاص داشت. علم در این جنبش ادبی جدید نه یک عنصر مرکزی و بنیادین که بیشتر یک تزئین گر تقویتی به شمار می‌رفت که حتی ممکن بود در برخی از موارد در تضاد با آرامش درونی و اجتماعی انسان‌ها قرار گیرد، حتی شاید در بعضی از موارد به‌عنوان هیولای شکست‌ناپذیر تهدیدکننده‌ای جلوه می‌کرد که آرامش و صلح را هدف تهاجم ویرانگر خود قرار داده است. در این جنبش ادبی به‌ناچار تأکید بر دقت عنصر علمی باید کاهش می‌یافت تا انسان و جامعه‌ی انسانی پررنگ شود و از این‌رو رویکرد علمی این جنبش علمی-تخیلی نرم نام گرفت. اینک انحراف محدود از قوانین صلب علمی به بهای تقویت پی‌رنگ انسانی و اجتماعی داستان قابل قبول بود. ساختار نثری داستان‌ها بر خلاف

ساخت مصدرهای مفهومی قابل‌تقدیر است. موجودات منقرض‌شده که خودشان را انسان می‌نامیده‌اند تنها با افزودن یک پسوند "یت" یا "یتی" به نام گونه‌ی خود، مصدري درست کرده‌اند به نام "انسانیت" یا "Humanity" و در کمال تعجب خودشان هم پس از سده‌ها و هزاره‌ها تلاش در ارائه یک تفسیر جامع و کامل و نهایی از این مفهوم ناتوان مانده‌اند. از آن جالب‌تر این که در بررسی سیر ادبی این گونه‌ی منقرض‌شده بازه‌ی کوتاهی وجود دارد که زمان زایش جنبشی است به نام موج نوی ادبیات علمی-تخیلی و با خواندن آثار این دوره به راحتی می‌توان این پیام را استخراج کرد:

"ای آدم فضایی‌ها، ما افسرده‌ایم"

دور از ذهن نیست که آن تمدن فضایی در زیرشاخه‌ی مجموعه‌ی علوم شناختی خود، انشعاب جدیدی به نام "انسان‌شناسی" را تعریف کند و در این علم جدید به بازشناسی مشخصات انسان‌های منقرض‌شده بپردازد. اگرچه رصد سیر پیشرفت علمی این گونه‌ی منقرض‌شده جای تعجب و شگفتی بسیار دارد، اما از آن شگفت‌انگیزتر مشخصات ذهنی و اجتماعی آنان است که در نوسان بین پایداری و فروپاشی کامل در حال حرکت آونگی است. دسته‌ای از علائم باز نمود این نوسان ذهنی و جمعی به شکل ادیبانه و بسیار زیبایی در جنبش موج نوی ادبیات داستانی علمی به تصویر کشیده شده است و بی‌تردید آثار این دوره در مطالعات تمدن فضایی مذکور نقش بسزایی خواهد داشت.

جنگ جهانی دوم و بهره‌گیری ابزارهای علم و دانش پیشروی نیمه‌ی اول سده‌ی بیستم در جهش‌های فناورانه ماشین جنگی متحدین و متفقین از یک‌سو و

دهه‌ی شصت و هفتاد میلادی
در ادبیات علمی-تخیلی
به دنیای روان‌شناسانه‌ی درون ذهن و بطن جوامع آشوبناک انسانی
اختصاص داشت

۱۳۸
شماره ۱۲۲ بهار ۱۴۰۰

موج نو بیشتر از این که نویدبخش تسخیر قهرمانانه افق‌های دور دست دانش باشد، توصیف‌گر رنج‌های درونی انسان و جامعه‌ای بود که با سرعت عجیبی مرزهای علم و فناوری را می‌پیمود. قهرمانان داستان‌های جنبش موج نو، شکست‌ناپذیران گستره‌ی کهکشانی نبودند، بلکه انسان‌هایی بودند از جنس مردم کوچه و بازار که اگر چه چنان مسافری بر قطار علم و فناوری راه می‌پیمودند، نبرد اصلی‌شان مبارزه با استعداد عظیم و درونی خود ویرانگری‌شان بود. پیکان تحلیل این جنبش ادبی بیشتر بر روی دنیای درون تمرکز داشت و دنیای بیرون را به‌عنوان پس‌زمینه داستانی مورد بحث قرار می‌داد. مخاطبان این داستان‌ها هم بیش از آنکه شوق ساعتی تفریح با خواندن یک شاهکار طلایی داشته باشند، در پی التیام آلام مشترک و جهانی خود بودند که در پی‌رنگ مسیر قصه‌گویی آثار موج نو جاری بود و هم‌ذات‌پنداری آنان با قهرمانان داستان همدردی و همدلی باشکوه و آرامش‌بخشی را برایشان برمی‌انگیخت.

اگر چه انحصار دوران طلایی بیشتر در دست نویسندگان آمریکایی باقی ماند، ظهور جنبش موج نو بیشتر مدیون نویسندگان انگلیسی و اروپایی است. شاید در میان آنان بتوان "جیمز گراهام بالارد" را به‌عنوان یک شاخص وزین معرفی کرد. "بالارد" در داستان‌های کوتاه و بلند مشهورش مانند تصادف، برج، دنیای بلور، کابوس چهار بعدی و ... مشخصه‌های جنبش موج نو را به زیبایی تمام به معرض نمایش گذاشته است.

داستان "برج" که تحلیل‌های گوناگونی از آن ارائه شده است، به روایتی استعاره‌ای است از جامعه‌ی مدرن و پیشرفته‌ای که از درون در حال فروپاشی است. "بالارد" در این داستان برجی را به‌عنوان یک شاهکار معماری به تصویر می‌کشد که ساکنانش به‌مرور به دام نوعی نوین از نظام طبقاتی آمیخته به شکلی از مردسالاری عجیب می‌افتند و سرنوشت محتوم این برج سر به فلک کشیده فروپاشی درونی و اجتماعی است.

در میان نویسندگان آمریکایی که البته نوع نگاهشان به جنبش موج نو کمی متفاوت‌تر است، شاید بتوان "فیلیپ کیندر دیک" را به‌عنوان یک شاخص ارزنده معرفی نمود. او که رکورد بیشترین اقتباس سینمایی را در میان نویسندگان علمی-تخیلی دارد، در مجموعه‌ی داستان‌های کوتاه و بلندش

دوران طلایی که بر ساده‌نویسی حداکثری تأکید داشت، به‌صورت ادبی‌تر و فاخر درآمد و بسیاری از نویسندگان این دوران خود دانش‌آموختگان رشته‌های ادبی بودند و در حوزه‌ی نشر و نگارش صاحب‌سبک و صاحب‌قلم محسوب می‌شدند. بستجاری از این نویسندگان رؤیای بازگرداندن ادبیات داستانی علمی به جریان اصلی ادبیات را در سر می‌پروراندند و تا حد زیادی هم در این راه موفق شدند. و اکنون دیگر جنبش موج نو ادبیات داستانی علمی پا به جهان گذاشته بود. آرمان شهر و پادآرمان شهر، تاریخ جایگزین، انسان‌گرایی علمی، ترکیب معنویت و فضا و مواردی مشابه در جنبش موج نو به اوج رسیدند.

علمی-تخیلی سخت که بر محور علوم مشهور به سخت‌مانند کیهان‌شناسی، فیزیک، ریاضیات، مهندسی، دستاوردهای نوین علوم زیستی و نظایر آن می‌گردید و تمام تلاشش بر این بود که قوانین قطعی این دانش‌ها را نقض نکند، حالا داشت جای خود را به علمی-تخیلی نرم با بن‌مایه‌ی علوم نرمی چون روانشناسی، جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی، فلسفه و بسیاری دیگر از شاخه‌های علوم انسانی و اجتماعی می‌داد.

تفکرات چپ و تقابل با آن، پیرنگ شدن پسامدرنیسم، جنگ ویتنام، انقلاب‌ها و نهضت‌های رنگارنگ، آثار فردی و اجتماعی مواد مخدر، جنبش حقوق زنان، معناگرایی جدید و موارد بسیاری دیگر از این دست، سبب‌ساز رویکردهای ادبی نوینی بود که دیگر در ساختار مرمین و تحسین‌آمیز دوران طلایی و علمی-تخیلی سخت نمی‌گنجید و بنای واقع‌گرایانه‌تر آجری‌ریزی را می‌طلبید که در اثر بارش باران و وزش طوفان ترک‌های سختی برداشته است. نویسنده‌ی

اگر چه
انحصار
دوران طلایی
بیشتر
در دست
نویسندگان
آمریکایی
باقی ماند،
ظهور
جنبش موج
نو بیشتر
مدیون
نویسندگان
انگلیسی
واروپایی
است

شماره ۱۲۲ | تیر ۱۴۰۰

و روبه پیشرفتی درک می‌کنند که برای استحکام خود ناگزیر از بارها رفتن تالب دره‌ی فروپاشی است. این تمدن که شاید بهترین ابزار ارتباطی اش با تمدن‌های غیرزمینی ادبیات علمی - تخیلی باشد، در بازه‌ای از تطور ادبی خود دست به باز نمود زیبایی ذهن اجتماعی خود زده و این باز نمود شاید زاینده‌ی بهترین آثاری باشد که در سیر پیچیده‌ی زمان به بهترین شکل دغدغه‌های دردمندان انسان‌هایی بحران‌زده و زخم‌خورده اما در عین حال امیدوار و پرتلاش را بیان می‌کنند. به هر حال فضایی‌های از دور دست آمده در ادامه‌ی سیر زمانی تحلیل خود و پس از عبور از این دو دهه‌ی جنجالی و به لحاظ ادبی عمیق و فاخر، به دهه‌ی هشتاد میلادی می‌رسند و وارد زیر ژانر سایبرپانک می‌شوند. زیبایی سایبرپانک خود به تنهایی شرح دیگری را می‌طلبد اما پاک‌کننده‌ی غم پایان یافتن جنبش موج نو نیست.

برخی از آثار جنبش موج نو ارزش چند بار خواندن را دارند و با هر خوانش جدید ابعاد جدیدی از تلاطم دنیای درونی در میان آشفته‌بازار تکنولوژیک بیرونی آشکار می‌شود.

بر جنبش موج نو انتقاداتی نیز وارد شد ولی گذشته از آن این جنبش فرزند زمان خود بود و دهه‌ی هشتاد میلادی و پیشرفت‌های روزبه‌روز علمی مانند رباتیک، سایبرنتیک، علوم شناختی و علوم اعصاب زمینه‌ساز ظهور زیر ژانر جدیدی شد به نام سایبرپانک که فضای غالب ادبیات داستانی علمی را از موج نو ربود. البته نویسندگان موج نو تا سال‌ها بعد همچنان فعال بودند و بسیاری از آنان دوباره به علمی - تخیلی سخت روی آوردند و یا بخت خود را در سایبرپانک آزمودند که نتایج درخشانی به بار آورد.

امروزه و زمانی که از نو به دنیای آثار جنبش موج نو وارد می‌شویم خود را بسان جوینده و کاوشگری می‌یابیم که با اقیانوس عمیق، عظیم و پنهانی از ناخودآگاه انسانی و اجتماعی روبرو می‌شود که بسیاری از نقاط آن در حین زیبایی و وحشت‌انگیز نیز هست و البته در کمال تعجب این اقیانوس متلاطم تصویر آینده‌ای خود ما است که در زمانی نه‌چندان دور در گذشته، به شکل یک نقاشی ادبی و به هنرمندان‌ترین شکل ممکن به تصویر کشیده شده است.

به شدت بر عامل انسان و جامعه تأکید دارد و در عین حال از توصیفات علمی و دانش محور هم غافل نمانده است. او که بعدها در زیر ژانر "سایبرپانک" هم خوش درخشید، در یکی از شاهکارهایش به نام "ساکن برج بلند" با رویکرد تاریخ جایگزین به توصیف جهانی می‌پردازد که در آن جنگ جهانی دوم با پیروزی متحدین به پایان رسیده است. روایت "دیک" از روابط انسانی شخصیت‌های داستان آن هم در قالب رویکرد تاریخ جایگزین بیش از اندازه ستودنی است. پادآرمان شهر وصف شده‌ی او به شکلی بیانگر این نکته‌ی ساده است که صرف نظر از پیروز نهایی در جنگ، این زیرساخت دیرینه‌ی انسان‌ها و جوامع بشری است که معیارهای غالب بر یک ویرانشهر را تبیین می‌کند و این بلایی است که مستقل از روزمرگی اتفاقات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی و رسانه‌ای در کمین تمام جوامع انسانی است.

نویسنده‌ی دیگر آمریکایی که نقشش در ارتقا جنبش موج نورانی توان نادیده گرفت، "برایان آلدیس" بود و علاوه بر آثار تأثیرگذار بسیاری که بن‌مایه‌ی اکثر آنان همدردی جاودانه و گیلگمش‌وار با رنج عدم جاودانگی انسان است، داستان کوتاه "ابراساب بازی‌ها تا آخر تابستان دوام می‌آورند" او بعدها توسط "استیون اسپیلبرگ" به شکل اقتباسی سینمایی با نام "هوش مصنوعی" درآمد. داستان کوتاهی که در آن به ارث بردن رنج‌های انسانی توسط مخلوقات انسان یعنی ربات‌های برآمده از هوش مصنوعی توصیفی تأمل برانگیز و شگفت‌آور به خود گرفته است.

از دیگر مشخصه‌های بارز جنبش موج نو کم‌رنگ شدن کلیشه‌های جنسیتی و ظهور تعداد قابل توجهی از نویسندگان زن است که در امتداد آثارشان زیر ژانر جدیدی به نام فمینیسم علمی - تخیلی را بنیان گذاشتند. "اورسولا کروبر لگوئین" و "مارگرت آتوود" از این دست نویسندگان بودند و آثارشان در میان قشر وسیعی از مخاطبان علاقه‌مند به ادبیات داستانی علمی خوش درخشید. در پی آثار ادبی این نویسندگان، جنبش حقوق زنان جای خود را در ادبیات داستانی علمی نیز باز کرد.

در آینده‌ای فرضی و زمین‌عاری از انسان، فضایی‌های تازه رسیده به زمین، در تحلیل آثار ادبی این گونه‌ی منقرض شده و پس از رسیدن به تحلیل جنبش موج نو، تزلزل روانی و اجتماعی عظیمی را در تمدن وسیع